

**A1 ja A2 ALAMKATEGOORIA
MOOTORSÕIDUKI JUHI ETTEVALMISTAMISE
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA**

Kinnitatud
02.03.2015.a.

Õppeasutus: Arhimäe Liikluskool OÜ; registrikood 11978625

1. Õppekava eesmärk on:

1.1 anda õpilasele vajaminevad teadmised ja oskused ning hoiakud liikluses käitumiseks vastavalt A1 ja A2 alamkategoria mootorsõiduki juhile kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele.

1.2 luua eeldused vastutustundliku juhi liikluskäitumise kujunemiseks ning juhi ohutu, iseseisva, teisi liiklejaid arvestava ja keskkonda säästva käitumise kujundamiseks.

2. Sissejuhatus

2.1 Õppekavaga püstitatakse A1 ja A2 alamkategoria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise eesmärgid.

2.2 Õppekavaga määratakse A1 ja A2 alamkategoria mootorsõiduki juhi ettevalmistamiseks vajalikud õppeained, nende mahud ja õpiväljundid.

2.3 Juhi ettevalmistamine toimub esmaõppe korras liiklusteooria ja õppesõitude vormis.

2.4 Koolituskursusele võetakse õppima:

- A1 alamkategoria mootorsõiduki juhtimisõigust taotlev isik, kelle alaline elukoht on Eestis ning kes on õppetöö alustamise ajaks vähemalt 15,5 aastane.
- A2 alamkategoria mootorsõiduki juhtimisõigust taotlev isik, kelle alaline elukoht on Eestis ning kes on õppetöö alustamise ajaks vähemalt 17,5 aastane.

2.5 Õppekava koostamisel on aluseks võetud Majandus- ja kommunikatsiooniministri 27.06.2011. a määrus nr 60 "Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad" Lisa 8 (majandus- ja taristuministri 06.11.2014. a määruse nr 94 sõnastuses)

3. Õpetamise korralduslikud alused

3.1 Juhi koolitus koosneb:

- a) esmaõppe algastme koolitusest
- b) esmaabikoolitusest (Liiklusseadus §100 lõige 7)

3.2 Juhi ettevalmistamine toimub esmaõppe korras liiklusteooria õppe ja õppesõitude vormis vastavalt Arhimäe Liikluskooli õppekavale.

3.3 Koolituskursuse kestus on vähemalt 6 nädalat.

3.4 Auditoorse teooriatunni kestus on 45 minutit.

3.5 Õppesõidutunni kestus on 45 minutit. Õppekavakohaste sõidutundide viimasel sõidutunnil toimub 1, 2, 3 mooduli läbitud teemade alusel iseseisev sõiduki juhtimine ja sõidu analüüs.

3.7 Teoorialoengud viiakse läbi auditoorse õppe vormis.

3.8 A1 ja A2 alamkategoria koolitus on üles ehitatud moodulipõhiselt. Moodul on õppekava sisuline liigitus, mis koondab õppeained läbi ainekaartide ühtseks eesmärgistatud õppekogumiks.

3.9 A1 ja A2 alamkategoria koolitus jaguneb teooriaõppe ja sõiduõppe mooduliteks 1–3.

3.10 Iga järgmise mooduli õpetamiseks peab olema saavutatud eelneva mooduli õpiväljundid.

3.11 Auditoorse õppetöö vähimad õppetundide mahud on toodud Arbimäe Liikluskool OÜ õppekava õppetööd kirjeldavas tabelis ja ainekaartides.

3.12 Koolitaja kasutab täiendavalt auditoorsele õppele iseseisvat õpet.

4. Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks

4.1 Õpetaja tutvustab õpilastele teoorialoengus aine lühikirjelduses toodud ja selle seotust õigusaktidega. Õpetaja selgitab konspekterimise vajalikkust.

4.2 Aine esitletakse MS Powerpoint formaadis. Näitlikustamiseks kasutatakse pilte, skeeme, videoklippe jm. Aine õpiväljundite saavutamiseks kasutatakse teooriatundides arutelusid ja grupitööd.

4.3 Teooria tundides õpitud kontrollitakse suulise vestlusega, liiklustestide lahendamise ja tekkinud vigade analüüsimisega. Toimub järeleaitamine õpilastele, kelle õpiväljundid vajavad täiendamist.

4.4 Sõiduõppel harjutatakse sõidutunni ainekaardi lühikirjelduses toodud, andes õpilasele tagasisidet vastavalt Arbimäe Liikluskool OÜ õppekavas toodud kriteeriumitele.

4.5 Õpilast suunatakse võtma vastutust oma õpingute eest. Õpetaja suunamisel jõuab õpilane ise õigete otsuste ja järeldusteni.

4.6 Õpilast suunatakse leidma lahendusi, kuidas ainega seotud õpiväljundeid paremini saavutada. Õpetaja annab suunavaid küsimusi õigete otsuste ja järeldusteni jõudmiseks.

5. Õpilasele tagasiside andmine

5.1 Õpilase ettevalmistuse taseme mitterahuldavate tulemuste korral peab koolitaja andma õpilasele õppeprotsessi käigus tagasisidet ja konsultatsioone, tagamaks juhile vajalike teadmiste ja oskuste omandamise.

6. Hindamismeetodid (õpiväljundite saavutamise kontrollimine)

6.1 Hindamine teooriaõppes:

- a) Suuline küsitlus teoorialoengutes
- b) Keerukate liiklussituatsioonide lahendamine
- c) Iga mooduli lõppedes tasemekontroll
- d) Teooriakursuse lõppedes kooli teooriaeksam
- e) Õpilasele parema tagasiside andmise eesmärgil õppimistasemest võib õpetaja hindamise käigus kasutada väljendeid „halb“, „kasin“, „rahuldav“, „hea“, „väga hea“.

6.2 Hindamine sõiduõppes:

- a) sõidutunni lõppedes toimub õpilase hinnang sooritusele, õpilase ja õpetaja ühishinnang õpilase sõiduuskuste kohta
- b) sõiduõppe lõppedes hinnatakse õpilase käitumist liikluses (paindlikkust ja kaasliiklejatega arvestamist), oskust juhtida sõidukit iseseisvalt ja ohutult erineva liiklustihedusega asula- ja asulavälistel teedel ning tingimustes.
- c) Õpilasele parema tagasiside andmise eesmärgil õppimistasemest võib õpetaja hindamise käigus kasutada väljendeid „halb“, „kasin“, „rahuldav“, „hea“, „väga hea“.

7. Hindamiskriteeriumid

7.1 Auditoorse teooriaõppe moodulipõhised vahearvestused sooritatakse kirjalikult või vestluse vormis õppekava teemasid arvestades teooriatundides õpitust ja liiklusseadusest tulenevalt. Õpilane peab oskama vastata õpetaja küsimustele 90% ulatuses. Kolmanda mooduli lõpus toimuva teooriaeksami puhul peab 90 küsimusest olema õigesti vastatud 85 küsimusele.

7.2.Sõiduõpe:

- a) õpetaja ja õpilase hinnangud õpilase sõidutunniga seonduva aine õpiväljundite saavutamisel peaksid langema võimalikult palju kokku
- b) õpetaja positiivse hinnangu korral vastavalt õpilase ettevalmistuse tasemele, lubab õpetaja õpilase sõiduõppele teeliikluses, tehes märke õpingukaardile
- c) moodulipõhiste sõidutundide sooritamisel peab õpilane oskama sõita iseseisvalt tasemel, mis võimaldavad tal jätkata sõidu õppimist järgneva mooduli ainetes
- d) sõiduõppe käigus peab õpilane teadma liiklusreegleid, oskama valitseda mootorratast, oskama teha optimaalseid otsuseid, oskama näha ja ennetada ohte ja oskama tegutseda riske vältivalt
- e) õpetaja annab sõidutunni kohta õpilasele tagasisidet, kas õpilane oskab liikluses käituda vastutustundlikult, ohutult, teisi liiklejaid arvestavalt ja keskkonda säästvalt
- f) iga mooduli sõidutunni läbimise puhul teeb õpetaja sõidukaardile märke sooritatud/mittesooritatud. Mittesoorituse korral teeb õpetaja märke kaardile „korrata“ ja õpilane kordab ainet kuni soorituseni. Õpilasele parema tagasiside andmise eesmärgil võib õpetaja täiendavalt kasutada taseme hindamisel väljendeid „halb“, „kasin“, „rahuldav“, „hea“, „väga hea“.

8. Õppeainete mahud

8.1 Õppeainete mahud auditoorsel õppel on toodud käesoleva õppekava tabelites. Järeleaitamisetunnid on õppekava välised tunnid. Õpetaja võib anda õpilasele kodutööd õpiväljundi paremaks saavutamiseks.

9. Kohustuslik kirjandus

Liiklusseadus 2011, Liikluskindlustuse seadus 2014, Liiklusalased testid.

10. Iseseisev töö

- a.) Liiklusalase seadusandluse läbitöötamine
- b.) Liiklustestide lahendamine

8. Esmaõppe algaste ainekaardid

11.1 Teooriaõpe

MOODUL 1

T 1.1	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 1. moodulisse
Moodul 1 maht	Vähemalt 12 kohustuslikku tundi.
Aine maht auditoorsel õppel	Vähemalt 0,5 tundi
Aine maht iseseisva tööna	Ei ole
Aine läbimise eeltingimused	Ei ole
Aine lühikirjeldus	Antakse ülevaade juhiloa saamise tingimustest ja korrast, juhikoolituse eesmärkidest ja koolitaja õppekavast, õppetöö korraldusest ja õppetööd reguleerivatest dokumentidest. Seatakse koolitusele ühised eesmärgid
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused ülevaate saamiseks juhiloa saamise tingimustest ja korrast, Arbimäe Liikluskooli õppetöö korraldusest, sisust ja mahust. Luua eeldused olukorrale, kus juhi ettevalmistamise määruses seatud juhi koolituse eesmärgid ja õpilase juhilubade saamisega ning juhi koolitusega seotud eesmärgid langeksid võimalikult palju kokku.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane teab: ☐ juhiloa saamise tingimusi ja korda; ☐ õppetöö korraldust; ☐ õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente; ☐ on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määruses seatud juhi koolituse eesmärgid
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

T 1.2	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 1. moodulisse
Moodul 1 maht	Vähemalt 12 kohustuslikku tundi.
Aine maht auditoorsel õppel	Vähemalt 0,5 tundi
Aine maht iseseisva tööna	Vähemalt 1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitakse pärast tundi "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest".
Aine lühikirjeldus	Lisaks kohustuslikele teooriatundidele ja sõidutundidele on kursuse raames palju iseseisvat tööd. Aine raames täpsustatakse iseseisva töö sisu ja maht. Aidatakse õpilasel koostada individuaalne õppeplaani –õppetöö ajaline jaotus, iseseisev töö. Rõhutatakse õpilase aktiivset rolli õppetöös ja vajadust võtta vastutus oma õppimise eest.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused vastutuse võtmiseks oma õppimise eest ja aidata õpilasel koostada individuaalne õppeplaani
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ on valmis vastutama oma õppimise eest; ☐ on koostanud individuaalse õppeplaani; ☐ teab kuidas autokool iseseisvat õppimist toetab ja

	kellelt vajadusel abi saab
Iseseisva töö sisu	Õpilane koostab individuaalse õppeplaani.
Kohustuslik kirjandus	Konspekt

T 1.3	Liiklus kui süsteem
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 1. moodulisse
Moodul 1 maht	Vähemalt 12 kohustuslikku tundi.
Aine maht auditoorsel õppel	Vähemalt 5 tund
Aine maht iseseisva tööna	Vähemalt 10 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained ” Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest” ning ” Iseseisvaks õppimiseks juhendamine“.
Aine lühikirjeldus	Liiklus koosneb mitmest osast – tee, liikleja, sõiduk, seadusandlus –moodustades süsteemi. Süsteemi erinevad osad on vastasmõjus –muutused ühes kutsuvad esile ka muutused teistes. Antakse ülevaade olulisemast süsteemi erinevate osade kohta – terminid, liiklusalane seadusandlus, sõiduk, liikluskorraldusvahendid jm.
Aine üldesmärgid	Lua eeldused mõistmaks liiklust kui süsteemi.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ teab liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat; ☐ teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid; ☐ mõistab liiklust kui süsteemi ja enda rolli selle süsteemi osana; ☐ teab liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele
Isesisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 2, § 15 – 17, § 100 lg 5 – 7, § 109, lahendada kodus temaatilisi küsimusi liiklustestides. Vaadata läbi ja õppida juhatusmärgid, teeninduskohamärgid, lisateatetahvlid, tunnusmärgid (LS § 6 lg 6), lahendada temaatilisi küsimusi liiklustestides, lugeda konspekti, valmistada ette vahekontrolliks.
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid

T 1.4	Ohutu liiklemise põhimõtted
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 1. moodulisse
Moodul 1 maht	Vähemalt 12 kohustuslikku tundi.
Aine maht auditoorsel õppel	Vähemalt 3 tundi
Aine maht iseseisva tööna	Vähemalt 5 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained ” Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest” ning ”Iseseisva õppimise juhendamine.”
Aine lühikirjeldus	Võimalikke ettetulevaid liiklusolukordi on väga palju ja neid ükshaaval selgeks õppida ei ole võimalik. Aine raames analüüsitakse tüüpilisemaid liiklusolukordi ja arutletakse, millised on juhi võimalused tagada ohutus nendes olukordades. Sõnastatakse ühiselt ohutu liiklemise põhimõtted. Omandatakse teadmised ohutust piki- ja külgahest ning sõidukiiruse valikuga ja märguannete

	kasutamise seotud reeglid.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused isiklike ohutu liiklemise põhimõtete väljatöötamiseks
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on õigete tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgsuuna hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine; ☐ teab piki- ja külgsuuna ning sõidukiiruse valikuga seotud reegleid; ☐ teab märguandeid ja nende kasutamise seotud reegleid; ☐ on välja töötanud isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 50, lahendada kodus temaatilisi küsimusi liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid

T 1.5	Teiste liiklejatega arvestamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 1. moodulisse
Moodul 1 maht	Vähemalt 12 kohustuslikku tundi.
Aine maht auditoorsel õppel	Vähemalt 1 tund.
Aine maht iseseisva tööna	Vähemalt 1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisva õppimise juhendamine."
Aine lühikirjeldus	Liiklejate käitumisel on vanusest, kogemusest, kasutatavast sõidukist jms. tulenevaid erisusi. Neid erisusi teades oskab juht teiste liiklejatega paremini arvestada. Ühe liikleja poolt tehtud viga ei vii vältimatu õnnetuseni kui teine pool teab mida ette võtta õnnetuse ärahoidmiseks. Arutletakse selle üle, milliseid liiklejate rühmi on, millised on nende käitumise eripärad ja kuidas iga liikleja saab neid eripärasid teades ohutuse tagada.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused teiste liiklejatega arvestava käitumise kujunemiseks
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ teab, et liikluses osaleb erinevaid liiklejate rühmi; ☐ teab erinevate liiklejate rühmade käitumise eripärasid; ☐ teab erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähem kaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt.) seotud ohtu suurendavaid tegureid; ☐ omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestama eripäradega, mis on seotud erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega; ☐ mõistab teiste liiklejate ja sõitjatega arvestamise tähtsust; ☐ on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähem kaitstud liiklejatega ja tagama oma käitumisega nende ohutuse.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 87, jaod 2 – 4, 7, lahendada kodus

	temaatilisi küsimusi liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid, konspekt

T 1.6	Mootorratta turvalisus
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 1. moodulisse
Moodul 1 maht	Vähemalt 12 kohustuslikku tundi.
Aine maht auditoorsel õppel	Vähemalt 1 tund
Aine maht iseseisva tööna	Vähemalt 1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisva õppimise juhendamine."
Aine lühikirjeldus	Mootorrataste tootjad pööravad järjest suuremat rõhku mootorrataste turvalisusele. Tehnikasaavutusi saavad juht ja sõitjad enda ohutuse suurendamiseks kasutada teades mootorrattal oleva turvavarustuse tööpõhimõtet ning kuidas turvavarustust õigesti kasutada.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused mootorratta turvavarustuse õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste ja oskuste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks kasutada turvavarustust.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ mõistab mootorratta kasutaja juhendiga tutvumise olulisust ☐ teab peamisi tänapäeva mootorratastel kasutatavaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (istumisasendi reguleerimine, juhi ja kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine) ☐ teab mootorratta tüüpe ja nendest tulenevaid erisusi ja riske suurendavaid tegureid; ☐ teab nõudeid sõitjate ja veoste veole ja turvavarustuse kasutamisele; ☐ teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on enam motiveeritud turvavarustust kasutama; ☐ teab mootorrattale istumise ja mahatulekuga seotud ettevaatusabinõusid; ☐ teab mootorratta erinevate mehhanismide tööpõhimõtteid; ☐ teab nõudeid kasutatava mootorratta tehnoseisundile; ☐ teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid mootorratta kasutamisel; ☐ teab kasutatava lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja mootorratta juhitavusele.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid

T 1.7	Inimene sõidukijuhina
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 1. moodulisse
Moodul 1 maht	Vähemalt 12 kohustuslikku tundi.
Aine maht auditoorsel õppel	Vähemalt 1 tund

Aine maht iseseisva tööna	Vähemalt 1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine."
Aine lühikirjeldus	Inimestena oleme erinevad. Erinevused võivad olla tingitud kaasasündinud teguritest (sugu, isiksuse omadused, impulsiivsus, kognitiivsed funktsioonid), elu jooksul välja kujunevatest teguritest (vanus, kogemused, hoiakud, väärtused, motiivid, iseloom jms) ning kiiresti muutuvatest asjaoludest (väsimus, tervislik seisund, emotsioonid, joove jms). Arutletakse selle üle, kuidas nendest teguritest tulenevat negatiivsed mõju juhi käitumisele saab vältida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused mõistmaks erineva liikluskäitumise põhjuseid, saada teadlikuks enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest tugevatest ja nõrkadest külgedest. Lua eeldused strateegiate väljatöötamiseks neid kahjulikke mõjusid vähendada
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ teab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid; ☐ teab kuidas sõidu motiivid, sõiduteekonna ja aja planeerimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ja teadlikus enda juhtimisvõimest (sealhulgas liigne enesekindlus, oma võimekuse tõestamise soov) mõjutavad juhi käitumist ☐ teab enda isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele; ☐ on enda jaoks välja töötanud strateegiad isiksusega ja tervisliku seisundiga seotud liikluskäitumist mõjutavatest asjaoludest tulenevate kahjulike mõjude vältimiseks; ☐ on rohkem motiveeritud väärtustama ohutust ja keskkonna säästlikkust, elu üldistes eesmärkides ja käitumises.
Iseseisva töö sisu	Lugeda konsepti, valmistada ette vahekontrolliks
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid

MOODUL 2

T 2.1	Sõidu alustamine ja mootorratta asukoht sõites
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 2. moodulisse
Moodul 2 maht	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi.
Aine maht auditoorsel õppel	Vähemalt 1 tund
Aine maht iseseisva tööna	Vähemalt 1 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on valida teel otse sõites ja manöövri sooritamisel õige asukoht. Omandatakse mootorrattaga sõidu alustamise ja mootorratta asukoha valikuga seonduvad reeglid. Arutletakse, kuidas tagada sõidu alustamisel ohutus, milliseid ettevalmistusi tuleb sõiduks teha, kuidas saab juht õige paiknemisega teel riske vältida. Analüüsitakse mootorratta asukohaga sõites seotud liiklusõnnetuste

	tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldesmärgid	Luu eeldused mootorrattaga sõitmisel õige asukoha valikuks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks sõidu planeerimisega riske vältida ning keskkonda säästa.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ teab kuidas mootorrattaga ohutult sõitu alustada; ☐ teab mootorratta asukoha valikuga seotud reegleid; <ul style="list-style-type: none"> ▪ teab kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; ▪ on rohkem motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 35-38, 84, 89, lahendada kodus temaatilisi küsimusi liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid

T 2.2	Sõidujärjekord sõites
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 2. moodulisse
Moodul 2 maht	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi.
Aine maht auditoorsel õppel	Vähemalt 2 tund
Aine maht iseseisva tööna	Vähemalt 4 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on õige sõidujärjekorra määramine teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ületamisel. Omandatakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ning raudteeülesõidukohtadel ja õuealade, parklate, jalgrattateede, teega külgnevate alade, raudtee, trammittee jms ületamisel sõidujärjekorra määramisega seotud reeglid. Analüüsitakse teede ristumis- ja lõikumisalade ja teega külgnevate alade ning raudteeülesõidukohtade sõiduga seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldesmärgid	Luu eeldused ristmike ja teega külgnevate alade ületamisel õige sõidujärjekorra määramiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks ristmikel sõites võimalikke ohte vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ oskab rakendada probleemülesandeid lahendades teede ristumis- ja lõikumisalade ja teega külgnevate alade ning raudteeülesõidukohtade sõidujärjekorra määramisega seotud liiklusreegleid; ☐ omab ülevaadet teede lõikumisalade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; ☐ on rohkem motiveeritud teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ning raudteeülesõidukohtade ületamisega seotud võimalikke ohte vältima.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 56-58, lahendada temaatilisi küsimusi liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid

T 2.3	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 2. moodulisse
Moodul 2 maht	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi.
Aine maht auditoorsel õppel	Vähemalt 1 tund
Aine maht iseseisva tööna	Vähemalt 1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul
Aine lühikirjeldus	Omandatakse asulavälisel teel ja tunnelis, mootorratta juhtimisega seonduvad reeglid. Analüüsitakse asulavälisel teel ja tunnelis mootorratta juhtimisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused asulavälisel teel ja tunnelis mootorratta juhtimiseks ja ohtude vältimiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused motivatsiooni suurenemiseks järgida ka asulavälisel teel sõites sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoida ohutut piki- ja külgvahet.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ teab mootorratta juhtimise eripära asulavälisel teel võrreldes mootorratta juhtimisega asulas; ☐ omab ülevaadet asulavälisel teel ja tunnelis mootorratta juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; ☐ on rohkem motiveeritud järgima asulavälisel teel mootorrattast juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilisi küsimusi liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid

T 2.4	Mootorratta peatamine ja sõidu lõpetamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 2. moodulisse
Moodul 2 maht	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi.
Aine maht auditoorsel õppel	Vähemalt 1 tund
Aine maht iseseisva tööna	Vähemalt 2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul
Aine lühikirjeldus	Peatamine ja parkimine ning hädapeatamine peavad toimuma selliselt, et muud liiklust ei takistata. Omandatakse mootorratta peatumise ja parkimise ning hädapeatumisega seotud reeglid. Lahendatakse mootorratta peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse mootorratta peatumise ja parkimise ning hädapeatamisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused mootorratta peatumiseks ja parkimiseks ning hädapeatamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reeglite järgimiseks.

Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ teab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud erisusi; ☐ oskab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamisega reegleid rakendada probleemülesande lahendamisel; ☐ teab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud ohtu suurendavaid tegureid (pehme ja ebatasane pinnas, teekatte eripärast lähtuvad ohud, kallak ja tõus jms).
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 61-68, lahendada kodus temaatilisi küsimusi liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid

T 2.5	Käitumine liiklusõnnetuse korral
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 2. moodulisse
Moodul 2 maht	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi.
Aine maht auditoorsel õppel	Vähemalt 1 tund
Aine maht iseseisva tööna	Vähemalt 1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Liiklusõnnetus on riskiolukord, kuhu ükski juht ei taha sattuda. Kui aga liiklusõnnetus siiski juhtub, eeldab see juhilt kindlate reeglite järgi käitumist. Omandatakse käitumisega seotud reeglid liiklusõnnetuse korral. Lahendatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi ohutuse ja Liikluskindlustuse seaduse seisukohast.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused liiklusõnnetuse korral õige ja ohutu käitumise jaoks vajalike teadmiste kujunemiseks
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ teab kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda; ☐ teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi;
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilisi küsimusi liiklustestides, lugeda konspekti, valmistada ette vahekontrolliks.
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid

T 2.6	Grupis sõit
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 2. moodulisse
Moodul 2 maht	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi.
Aine maht auditoorsel õppel	Vähemalt 1 tund
Aine maht iseseisva tööna	Vähemalt 1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Omandatakse mootorrattaga grupis sõitmisega seonduvad reeglid. Analüüsitakse mootorrattaga grupis sõitmisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused mootorrattaga grupis sõitmisel ohtude vältimiseks vajalike teadmiste kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi grupi üles ehitamiseks (grupis olevate mootorrattaste asukoht teel)

	<p>lähtuvalt grupi suurusest, tee iseärasustest, sõidu eesmärgist, mootorratta iseärasusest, juhi kogemusest jms;</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ mõistab, et grupi ülesehitusest sõltub sõidu ohutus; ☐ teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi teabe vahetamiseks (käeviiped, raadiojaamade kasutamine, navigatsiooni seadmete kasutamine); ☐ mõistab grupis sõitmisel ohutuse tagamiseks vajaliku teabe vahetamise viiside kokkuleppimise tähtsust.
Iseseisva töö sisu	Lugeda konspekti, valmistada ette vahekontrolliks.
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid

MOODUL 3

T 3.1	Möödasõit, möödumine ja überpõige
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 3. moodulisse
Moodul 3 maht	Vähemalt 5 kohustuslikku tundi.
Aine maht auditoorsel õppel	Vähemalt 2 tund
Aine maht iseseisva tööna	Vähemalt 2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul
Aine lühikirjeldus	Omandatakse mootorrattaga möödasõidu, möödumisega ning überpõikega seotud reeglid. Arutletakse selle üle, milliseid ohte võib mootorrattaga möödasõidul ette tulla ja kuidas neid ohte vältida. Analüüsitakse mootorrattaga möödasõidu, möödumise ja überpõikega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused mootorrattaga ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja überpõikeks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks kaaluda hoolega möödasõiduvajadust.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ teab mootorrattaga möödasõidu, möödumise ja überpõikega seotud erisusi (grupis sõites, mootorratta tüübist tulenev jms). ☐ mõistab, et teel, kus pärisuunas on kaks või enam teekatemärgistega tähistatud sõidurada, on ohtlik tiheda liikluse korral, kui kõik rajad on ühtlaselt koormatud, ees sõitvatest sõidukitest mööda sõita.
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilisi küsimusi liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid

T 3.2	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 3. moodulisse
Moodul 3 maht	Vähemalt 5 kohustuslikku tundi.
Aine maht auditoorsel õppel	Vähemalt 1 tund
Aine maht iseseisva tööna	Vähemalt 1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul
Aine lühikirjeldus	Sõitu planeerides on võimalik teekonnaga seotud ohte vältida – marsruudi ja aja valik, mootorratta ettevalmistus

	sõiduks, vajaminev varustus, vajalikud puhkepausid, juhi seisund jms.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides saab mõjutada sõidu ohutust. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ teab, milliseid ettevalmistusi tuleks enne pikemat või lühemat sõitu teha; ☐ mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; ☐ on rohkem motiveeritud sõiduga seonduvat planeerima; ☐ teab, et sõitu kavandades tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine jms).
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS 7. jagu, lahendada temaatilisi küsimusi liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid

T 3.3	Keskkonda säästev mootorratta kasutamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 3. moodulisse
Moodul 3 maht	Vähemalt 5 kohustuslikku tundi.
Aine maht auditoorsel õppel	Vähemalt 1 tund
Aine maht iseseisva tööna	Vähemalt 1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul
Aine lühikirjeldus	Mootorratta kasutamisega kaasneb kahju keskkonnale. Kuidas saab seda kahjulikku mõju vähendada? Sõiduviisi valikuga, sõidu planeerimisega, mootorratta korralise hooldamisega, mootorratta valikuga jms. Arutletakse vajadustest lähtuvalt võimaluste üle säästa ja milliseid meetmeid keegi on nõus keskkonna säästmiseks tarvitusele võtma.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused mootorratta säästlikuks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks mootorrattast kasutades keskkonda säästa. Luua eeldused enesehinnanguks – kui motiveeritud keegi on mootorrattast keskkonda säästvalt kasutama.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ teab, kuidas mootorratta kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada; ☐ oskab leida mootorratta kasutaja juhendist teavet keskkonna säästmise kohta; ☐ teab, kuidas jälgida kütuse kulu; ☐ on rohkem motiveeritud mootorrattast kasutades keskkonda säästma; ☐ mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis.
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilisi küsimusi liiklustestides, lugeda konspekti

Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid
-----------------------	---

T 3.4	Mootorratta juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme teooriaõppe 3. moodulisse
Moodul 3 maht	Vähemalt 5 kohustuslikku tundi.
Aine maht auditoorsel õppel	Vähemalt 1 tund
Aine maht iseseisva tööna	Vähemalt 1 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul
Aine lühikirjeldus	Rasketes tee- ja ilmastikuolud põhjustavad tee ja mootorratta rehvi vahelise haardumise või nähtavuse halvenemise. Kuidas sellistes rasketes oludes ohutult mootorratast juhtida? Selleks, et juht saaks sõita ohutult (suudaks säilitada tee ja ratta vahelise haardumise, oskaks valida oludele vastava sõidukiiruse ja õige pikivahe), peab ta arvestama asjaoluga, et mootorrattale mõjuvad jõud, mis võivad töötada vastupidiselt juhi soovile. Mõistes mootorrattale mõjuvaid jõude ja kuidas juht oma käitumisega saab neid jõudusid muuta, saab sõites neid arvestada. Arutletakse järgmistel teemadel: peatamisteed = reageerimisteed + pidurdusteed; reageerimisaeg, pidurdusteedonna sõltuvalt sõidukiirusest, haardumisest ja massist, tsentrifugaaljõud, inerts, kineetiline energia, jääkkiirus, kokkupõrkel vallanduvad jõud jms; nähtavusele vastava sõidukiiruse valimine, mis võimaldab mootorratta peatada nähtavuse piires.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmisega seotud ohtude mõistmiseks ja teadmiste kujunemiseks kuidas neid ohte vältida. Luua eeldused tulede õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja mõistmaks pimedal ajal sõitmisega seonduvaid ohte ning kuidas juht saab neid ohte oma käitumisega vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> ☐ teab mootorrattale mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada; ☐ teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes mootorratta juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida; ☐ teab kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral; ☐ mõistab, et pimedal ajal on nähtavus palju halvem kui valgel ajal vaatamata tulede õigele kasutamisele ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega; ☐ omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgahega; ☐ saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust

	puudutavatest, ohtudest.
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilisi küsimusi liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid

8.2 Sõiduõpe

MOODUL 1

S 1.1	Juhi tööasend ja turvavarustus
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava sõiduõppe 1. moodulisse
Koolituse maht	Vähemalt 3 kohustuslikku sõidutundi (vt. Arbimäe Liikluskooli õppekava tabelit)
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 tund, kuid mitte vähem kui on vaja aine õpiväljundite saavutamiseks.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine"
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi Eesti kohalikkude omapära arvestades, kus muud liiklust ei häirita ega ohustata, muuks liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul. Omandatakse sõiduks valmistumiseks vajalikud oskused – juhi tööasendi reguleerimine, oskus aidata sõitjatel turvavarustus kinnitada, oskus kontrollida mootorratta vastavust tehnonõuetele, oskus aru saada, millal mootorratta kasutamine on ohtlik.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused enne sõidu alustamist enda ja teiste liiklejate ohutuse tagamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luuakse eeldused motivatsiooni suurendamiseks kasutada turvavarustust ja nõuda turvavarustuse kasutamist sõitjatel.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ oskab teostada mootorratta sõidueelset kontrolli, kasutades näiteks mootorratta käsiraamatut; ☐ oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks; ☐ oskab ise kasutada mootorratta turvavarustust ja aidata kaassõitjatel kinnitada turvavarustust; selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust; ☐ oskab kasutada mootorrattale paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid; ☐ teab juhi vales tööasendist ja turvavarustuse vales kasutamisest tulenevaid ohte; ☐ on rohkem motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatel.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine, Liiklusseaduse lugemine

S 1.2	Mootorratta käsitlemine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava sõiduõppe 1. moodulisse
Koolituse maht	Vähemalt 3 kohustuslikku sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 2 tundi kuid mitte vähem kui on vaja aine õpiväljundite saavutamiseks.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 aine "Juhi tööasend ja turvavarustus".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi liikluseks suletud alal või õppesõiduväljakul. Harjutatakse mootori käivitamist, mootorratta juhtimisseadmete käsitlemist,

	manööverdamist, märgu andmist, sujuvat liikumist, sõidu lõpetamist, pidurdamist jms. Harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev mootorratta käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute alustamiseks vähese liiqlusega teel.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused ohutu ja keskkonda säästva mootorratta käsitlemisoskuste kujunemiseks, mis on vajalikud sõiduõppe jätkamiseks vähese liiqlusega teedel. Õpilane oskab paigalt võtta, mootorrattast sujuvalt ja äkkpidurdamisega peatada ning sõidurada vahetada.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> ☐ oskab käsitseda mootorrattast ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiqlusega teedel; ☐ teab mootorratta vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale; ☐ omab realistlikku arusaama isiklikest, mootorratta käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; ☐ tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta käsitlemisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; ☐ on motiveeritud mootorrattast ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine, Liiqluseaduse lugemine

MOODUL 2

S 2.1.	Mootorratta juhtimine vähese liiqlusega teedel
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava sõiduõppe 2. moodulisse
Koolituse maht	Vähemalt 6 kohustuslikku sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 4 sõidutundi, kuid mitte vähem kui on vaja aine õpiväljundite saavutamiseks.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained.
Aine lühikirjeldus	Viimistletakse mootorratta ohutu ja keskkonda säästva käsitlemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Harjutatakse liiqluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regioonide eripärale: tähelepanu suunamist liiqluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrivrite sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liiqluses osalemise seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele. sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrivrite sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liiqluses osalemise seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.

Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Luuakse eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luuakse eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> ☐ oskab käsitseda mootorratast ohutult ja keskkonda säästval viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides; ☐ omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel; ☐ oskab peatuda ja parkida teel; ☐ teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; ☐ mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; ☐ omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; ☐ tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta juhtimisega vähese liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine, Liiklusseaduse lugemine

S 2.2.	Mootorratta juhtimine erinevates liiklussituatsioonides
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme sõiduõppe 2. moodulisse
Koolituse maht	Vähemalt 6 kohustuslikku sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 2 sõidutundi, kuid mitte vähem kui on vaja aine õpiväljundite saavutamiseks.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 aine "Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel.
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega teedel. Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks 3. moodulis. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt Eestimaa regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrite sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemiseiga seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.

Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest. Luuakse eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luuakse eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ oskab keerulisema ja tihedama liiklusega teedel käsitseda mootorratast ohutult ja keskkonda säästvalt; ☐ omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi teel; ☐ teab erineva liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; ☐ mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; ☐ omab realistlikku arusaama isiklikest, erineva liiklusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; ☐ tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta juhtimisega erineva liiklusega teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada ☐ kohanema liikluses toimuvate muutustega; ☐ on võimeline hindama võimaliku liiklusohtriku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; ☐ on võimeline liiklusoludega arvestades mootorratast juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine, Liiklusseaduse lugemine, töö ringristmike skeemidega

MOODUL 3

S 3.1.	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava sõiduõppe 3. moodulisse
Koolituse maht	Vähemalt 3 kohustuslikku sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 2 sõidutund, kuid mitte vähem kui on vaja aine õpiväljundite saavutamiseks.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ja 2 ained.
Aine lühikirjeldus	Aine raames läbiviidavas sõidutunnis rakendatakse teooriaõppes omandatud teadmisi pärisuunas ja vastassuunas möödasõidu, möödumise ja võimalusel ka ümberpõike kohta – mootorrattaga ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu hindamine, käitumine möödasõitja ja möödasõidetava rollis, ohu ilmnemisel möödasõidu katkestamine jms.

Aine üldeesmärgid	Luu eeldused mootorrattaga ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu; ☐ mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver; ☐ oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuuna vööndi kaudu; ☐ oskab käituda möödasõidetava rollis; ☐ omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõikega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine, Liiklusseaduse lugemine

S 3.2.	Mootorratta juhtimine planeeritud teekonnal
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava sõiduõppe 3. moodulisse
Koolituse maht	Vähemalt 3 kohustuslikku sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund, kuid mitte vähem kui on vaja aine õpiväljundite saavutamiseks.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. ja 2. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Õpilane planeerib sõidu punktist A punkti B ja sõidab sihtpunkti plaani kohaselt. Sõitu planeerides kasutatakse navigeerimisseadet ja/või kaarti . Planeeritud teekonnal sõites on oluline pöörata tähelepanu sõiduraja valikule riski vältimise eesmärgil ja harjutada sõitu juhatusmärkide järgi.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat planeerida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ oskab sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita; ☐ mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; ☐ on rohkem motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima. ☐ sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine, Liiklusseaduse lugemine, töö ringristmike skeemidega

Esmaõppe algastme teooriaõppe õppekava tabel

Teema number	Teema nimi	Minimaalne teooriatundide arv
Moodul 1		
T 1.1	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest	0,5
T 1.2	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine	0,5
T 1.3	Liiklus kui süsteem	5
T 1.4	Ohutu liiklemise põhimõtted	3
T 1.5	Teiste liiklejatega arvestamine	1
T 1.6	Mootorratta turvalisus	1
T 1.7	Inimene sõidukijuhina	1
	Kokku	12
	Tasemekontroll, vigade analüüs	0,5
Moodul 2		
T 2.1	Sõidu alustamine ja mootorratta asukoht sõites	1
T 2.2	Sõidujärjekord sõites	2
T 2.3	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis	1
T 2.4	Mootorratta peatamine ja sõidu lõpetamine	1
T 2.5	Käitumine liiklusõnnetuse korral	1
T 2.6	Grupis sõit	1
	Kokku	7
	Tasemekontroll, vigade analüüs	0,5
Moodul 3		
T 3.1	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	2
T 3.2	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil	1
T 3.3	Keskkonda säästev mootorratta kasutamine	1
T 3.4	Mootorratta juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes	1
	Kokku	5
	Teooriaeksam	1
	Minimaalne õppetundide arv	24

Esmaõppe algastme sõidutundide õppekava tabel

Teema number	Teema nimi	Minimaalne sõidutundide arv
Moodul 1		
S 1.1	Juhi tööasend ja turvavarustus	1
S 1.2	Mootorratta käsitlemine	2
	Kokku	3
Moodul 2		
S 2.1	Mootorratta juhtimine vähese liiklusega teedel	4
S 2.2	Mootorratta juhtimine erinevates liiklussituatsioonides	2
	Kokku	6
Moodul 3		
S 3.1	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	2
S 3.2	Mootorratta juhtimine planeeritud teekonnal	1
	Kokku	3
	Kokku moodul 1, 2, 3	12
Liiklusteooria- ja sõidueksam Maanteeametis		
Juhiloa saamine		